

SIKKERHETS DATBLAD

Kobbersulfat

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 04.04.2016

Revisjonsdato 18.09.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Kobbersulfat

Synonymer Blåstein, Kobbersulfatpentahydrat

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde For produksjon av: absorbenter, keramikk, belegg, blekk, kosmetikk, gjødsel, glass, smøremidler og fett, putter, fyllstoffer, byggekjemikalier, polering og voks, andre forbindelser og fine kjemikalier, gummi og plast, vaskemidler og rengjøringsmidler, katalysatorer, tekstiler og lærfarger, lim, galvaniske, kjemiske reagenser, mineralflotasjon, råmaterialer for ikke-jernsmelting, overflatebehandling av ikke-metalliske materialer, pigmenter, prosesshjelpemidler, fotokjemi, vannbehandling.

Bruk det frarådes mot Ingen tilgjengelig informasjon

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22591300 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	---

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Acute Tox. 4; H302 Aquatic Acute 1; H400 Eye Dam. 1; H318 Aquatic Chronic 1; H410
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Klassifisering (67/548/EEC) eller (1999/45/EC) Xn; R22. Xi; R36/38. N; R50/53

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Kobbersulfat pentahydrat > 85 %, Nikkelsulfat 0,3 - 0,5 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H350 Kan forårsake kreft. H360D Kan gi fosterskader. H302 Farlig ved svelging. H318 Gir alvorlig øyeskade. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P273 Unngå utslipp til miljøet. P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ øyevern/ ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege. P501 Innhold/ beholder leveres i henhold til lokale bestemmelser.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier
Farebeskrivelse	R22 Farlig ved svelging. R36/38 Irriterer øynene og huden. R50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan

forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kobbersulfat pentahydrat	CAS-nr.: 7758-99-8 Indeksnr.: 029-023-00-4 REACH reg. nr.: 01-2119520566-40	Acute Tox. 4; H302; Eye Dam. 1; H318; Aquatic Acute 1; H400; M-faktor 10; Aquatic Chronic 1; H410; M-faktor 10;	> 85 %	
Nikkelsulfat	CAS-nr.: 7786-81-4 EC-nr.: 232-104-9 Indeksnr.: 028-009-00-5	Carc. 1A; H350i; Muta. 2; H341; Repr. 1B; H360D; STOT RE 1; H372; Acute Tox. 4; H332; Acute Tox. 4; H302; Skin Irrit. 2; H315; Resp. Sens. 1; H334; Skin Sens. 1; H317; Aquatic Acute 1; H400; M-faktor 1; Aquatic Chronic 1; H410; M-faktor 1;	0,3 - 0,5 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig, vis etiketten hvis mulig. Sørg for medisinsk tilsyn om symptomene er alvorlige eller vedvarende.
Innånding	Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Gi medisinsk omsorg.
Hudkontakt	Tilsølte klær må fjernes straks, og får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.
Øyekontakt	Skyll umiddelbart med mye vann. Fjern eventuelle kontaktlinser og åpne øynene vidt. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Sørg for medisinsk tilsyn umiddelbart. Fortsett å skylle.
Svelging	Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Skyll munnen grundig med vann. Ikke fremkall oppkast. Vis dette Sikkerhetsdatabladet til det medisinske personellet. Gi aldri bevisstløse personer noe gjennom munnen. Gi medisinsk omsorg.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Farlig ved svelging. Kvalme, oppkast. Kan forårsake ubehag. Effektene kan bli forsinket Gir alvorlig øyeskade. Kan forårsake permanent skade om øyet ikke skylles umiddelbart.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Symptomatisk behandling.
Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp. Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Produktet er ikke brennbart. Bruk brannslukningsutstyr egnet for den omgivende brannen.
Uegnede slokkingsmidler	Ikke bruk vannstråle som slokkemiddel, da denne vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer. Ikke brennbart. Ved brann kan det utvikles svoveltrioksid og giftig mettalloksid røyk.
Farlige forbrenningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksider og andre giftige gasser eller damper. Oksider av følgende stoffer: Kobber. Svovel.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Åndedrettsbeskyttelse med selvforsynt trykkluft eller friskluft, samt beskyttelsesdrakt må benyttes ved brannbekjempelse hvor kjemikalier er involvert.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Bruk selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) og hensiktsmessige verneklær.
Annen informasjon	Kjøøl ned beholdere som er eksponert for varme med vann og fjern dem fra brannområdet hvis dette kan gjøres uten risiko. Demme opp og samle slokkevann. Unngå at sølt materiale eller avrenning kommer i avløp, kloakk eller vassdrag.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Følg forholdsreglene som er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Unngå utvikling og spredning av støv.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Unngå at sølt materiale eller avrenning kommer i avløp, kloakk eller vassdrag. Sølt materiale eller ukontrollerte utslipp til vassdrag må meldes til brannvesenet eller annet egnet tilsynsorgan.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Feies opp og samles i egnede beholdere med lokk for senere destruksjon på godkjent deponi. Ved større utslipp varsles KLIF eller nærmeste politimyndighet.
Opprydding	Stopp lekkasje dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Fjern sølt materiale med støvsuger eller samle opp med spade og feiekost eller liknende. Samle inn og plasser i passende avfallsbeholdere og lukk forsvarlig. Merk beholdere som inneholder avfall og forurenset materiale og fjern det fra området snarest mulig. Vask grundig etter håndtering av sølt materiale. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For personlig beskyttelse, se avsnitt 8. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå utvikling og spredning av støv. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Følg forholdsreglene som er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask etter bruk og før spising, røyking samt toalettbruk
------------------------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i tett lukket originalemballasje, på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Oppbevares adskilt fra næringsmidler, drikkevarer eller dyrefor. Beskyttes mot fuktighet. Unngå eksponering mot høye temperaturer eller direkte sollys. Oppbevares ved en temperatur som ikke er høyere enn 50°C. Unngå kontakt med syrer. Unngå kontakt med alkalier.
Spesielle egenskaper og farer	Giftig ved svelging. Irriterer øynene og huden. Fare for alvorlig øyeirritasjon. Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere	Lager for kjemiske produkter.
--------------------------------	-------------------------------

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Industrielt bruk. Galvaniseringsprodukt. Ytterligere informasjon om bruksområder er tilgjengelige hos importør/produsent.
Spesielle bruksområder	De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Kobbersulfat pentahydrat	CAS-nr.: 7758-99-8		
Nikkelsulfat	CAS-nr.: 7786-81-4		

DNEL / PNEC

DNEL	Kommentarer: Arbeidere - Oralt; Lang tid systemiske effekter: 0.04 mg/kg/dag Arbeidere - Hud; Kort tid systemiske effekter: 1 mg/kg/dag Arbeidere - Hud; Lang tid systemiske effekter: 13.7 mg/kg/dag
PNEC	Kommentarer: - ferskvann; 7.8 µg/l - Sjøvann; 5.2 µg/l - Sediment (Ferskvann); 87 mg/kg kv/dag - Sediment (Sjøvann); 676 mg/kg kv/dag - Jord; 288 mg/kg/dag - STP; 230 µg/l

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Vask hendene før du spiser, drikker, røyker eller bruker toalettet. Vær nøye med rensligheten. Fjern skitne klær øyeblikkelig, vask dem omhyggelig før de brukes på ny. Dusj etter arbeidet, bruk rikelig med såpe og vann.
--	---

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Øyedusj og nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Bruk mekanisk ventilasjon hvis det er fare for at håndtering kan forårsake dannelse av svevestøv.
--	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk vernebriller ved støvutvikling. Øyevern skal samsvare med EN 166.
Egnet øyebeskyttelse	Vernebriller i samsvar med godkjente standarder skal anvendes hvis en risikovurdering indikerer at øyekontakt er mulig. Med mindre vurdering tilsier at en høyere grad av beskyttelse er nødvendig, skal følgende beskyttelse brukes: Støvtette, kjemikaliebestandige vernebriller. Personlig verneutstyr for beskyttelse av øyne og ansikt skal være i samsvar med europeisk standard EN166.

Håndvern

Håndvern	Bruk hansker som er motstandsdyktige mot kjemikalier i følge standard EN 374: Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Eksempler på egnede hansker er: Naturlig gummi (lateks). Gjennombruddstid: >480 min. Hansketykkelse: 0,6mm. BEMERK: Ved utvelgelse av hansker må det tas hensyn til arbeidets art, varighet for bruk, alle relevante arbeidsstedforhold som: Andre kjemikalier som brukes, fysiske krav (beskyttelse mot snitt-/stikksår, fingerferdighet, varmebeskyttelse),
----------	--

	potensiell reaksjon på hanskematerialer så vel som instruksjoner/spesifikasjoner fra hanskeleverandøren
Egnede hansker	Kjemisk bestandige, ugjennomtrengelige hansker i samsvar med en godkjent standard skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at hudkontakt er mulig. Den mest egnede hanske skal velges i samråd med hanskeleverandøren/-produsenten, som kan gi informasjon om gjennombruddstid for hanskematerialet. Nitrilgummi. Beskyttelseshansker skal ha en minimumstykkelse på > 0.5 mm. Gummi (naturgummi, lateks). Beskyttelseshansker skal ha en minimumstykkelse på > 0.5 mm. Butylgummi. Beskyttelseshansker skal ha en minimumstykkelse på > 0.65 mm. Den valgte hanske skal ha en gjennomtrengningstid på minst > 8 timer. For å beskytte hendene mot kjemikalier, bør hansker være i samsvar med europeisk standard EN374.

Hudvern

Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Bruk egende verneklær for å beskytte mot enhver mulig hudkontakt.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk ugjennomtrengelige klær. Verneklær skal samsvare med EN 340,463,468, 943-1, 943-2. Bruk vernesko som samsvarer med EN-ISO 20345.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Bruk helmaske med filter P3 ved høye støvkonsentrasjoner. Åndedrettsvern skal samsvare med EN136, 140, 149.
Anbefalt utstyrstype	Åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at innånding av forurensninger er mulig. Beskyttelse mot plagsomt støv må brukes når konsentrasjonen overskrider 10 mg/m ³ . Sørg for at alle åndedrettsvern er egnet til sitt tilsiktede formål og er "CE" merket. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Støvfiler, type P2. EN 136/140/141/145/143/149

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask etter bruk og før spising, røyking samt toalettbruk. Tilsølte klær må fjernes straks og vaskes før bruk.
--------------------------	--

Annen informasjon

Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.
-------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver, støv
Farge	Blågrønn
Lukt	Ingen
pH	Status: I handelsvare Verdi: 3 - 4.2

	Kommentarer: @ 5% aqueous solution
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 110 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 400 °C
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Ikke ansett å være eksplosjosiv
Relativ tetthet	Verdi: 2.286
Tetthet	Kommentarer: Romvekt 1.1-1.3 kg/l
Løselighet i vann	> 1000 g/l ved 20°C
Løslighet	Kommentarer: 22 g/100ml vann @ 25°C
Selvantennelsestemperatur	Verdi: > 400 °C
Dekomponeringstemperatur	Verdi: > 110 °C

9.2. Andre opplysninger

9.2.2. Andre sikkerhetsegenskaper

Kommentarer	Molmasse: 249,68
-------------	------------------

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ingen reaktivitet registrert
-------------	------------------------------

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale forhold. Dekomponerer ved høye temperaturer. Mister krystallvann ved temp. over 110 °C
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Reagerer med peroksider og andre radikale stoffer og enkelte metaller.
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå høye temperaturer Beskyttes mot fuktighet.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterkt reduserende middel. Alkalier, syrer
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksider og andre giftige gasser eller damper. Oksider av følgende stoffer: Kobber. Karbon. Svovel.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 482 mg/kg Art: rotte Kommentarer: (OECD Test Guideline 401)
	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LDLo Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Art: Rotte Kommentarer: OECD 402
Andre toksikologiske data	Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Kan være farlig ved innånding. Høye konsentrasjoner kan forårsake irritasjon og svie i nese og slimhinner. Hoste. Metallfeber kan oppstå etter innånding av store mengder. Metallfeber kjennetegnes ved feber, muskelsmerter, frysninger, kvalme og slapphet.
Hudkontakt	Hudkontakt kan gi irritasjon og rødhet. Avfetter huden med fare for sprekkdannelser.
Øyekontakt	Sprut i øynene gir svie og irritasjon.
Svelging	Farlig ved svelging. Svelging kan medføre oppkast, diarrè og magesmerter. Risiko for lever og nyreskader samt skade på blodet. (Hemolytisk anemi).
Hudetsing / hudirritasjon, annen informasjon	Irriterer huden.
Øyeskade eller irritasjon, annen informasjon	Gir alvorlig øyeskade. OECD 405
Generelt	Kronisk eksponering kan forårsake hodepine, forvirring, skjelvinger, hukommelsestap, sløret tale og anoreksi
Innånding	Støv i høye konsentrasjoner kan irritere luftveiene.
Hudkontakt	Irriterer huden.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Svelging	Farlig ved svelging.
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.

11.2. Opplysninger om andre farer

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Toksisitet typen: Akutt Verdi: 0,2 mg/l
---------------------------	--

Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Effektdose konsentrasjon: EC50 Eksposeringstid: 48 time(r) Verdi: 0,2 mg/l Testvarighet: 48h Metode: EC50
Økotoksisitet	Stoffet er svært giftig for vannlevende organismer. Kan føre til langtidsvirkninger i vannmiljøet. Er bioakkumulerbar i plankton. Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Farlig for vannmiljøet – akutt, $L(E)C_{50} 0.01 < L(E)C50 \leq 0.1$ M faktor (akutt) 10 Farlig for vannmiljøet – kronisk M faktor (kronisk) 1
Akvatisk, kommentarer	M faktor (kronisk) 10

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Produktet er ikke biologisk nedbrytbar.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	NEDBRYTBARHET er ikke tilegnelige på uorganiske stoffer og forbindelser.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer	Ingen data tilgjengelig om bioakkumulering.
------------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Er oppløslig i vann og kan forurense vannmiljøet.
-----------	---

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke aktuelt, basert på tilgjengelige data.
vPvB vurderingsresultat	Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.
Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke fastslått.
Miljøopplysninger, konklusjon	Ingen andre skadevirkninger er registrert.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Bli kvitt avfallet til autorisert avfallsplass i henhold til kravene fra lokal avfallsmyndighet.
Annen informasjon	Avfall er klassifisert som farlig avfall. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Må ikke slippes ut i avløp eller vassdrag, eller på bakken. Bli kvitt avfallet til autorisert avfallsplass i henhold til kravene fra lokal avfallsmyndighet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Ja
-------------	----

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

ADR/RID/ADN	3077
IMDG	3077

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE,SOLID,N.O.S
ADR/RID/ADN	Miljøskadelig fast stoff, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	9
IMDG	9
Kommentarer	ADR/RID klassifiseringskode M7

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	III
IMDG	III

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Miljøfarlig stoff/Marin Forurensning
Marin forurensning	Ja
Kommentarer	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	EmS F-A, S-F ADR transport inndeling 3 Fareseddel ADR 2Z Fareidentifikasjonsnummer (ADR / RID) 90 Tunnel kode (E)
--------------------------	---

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

IMDG Annen informasjon

Andre relevante opplysninger IMDG	Marine pollutant SEVERE (PP)
EmS	F-A, S-F

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EINECS/ELINCS	231-847-6
Lover og forskrifter	Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (med endringer). Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer). Kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/830 av 28. mai 2015. Dette produktet kan påvirke Seveso lagring forskrifter.
Kommentarer	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering	En kjemisk sikkerhetsvurdering har blitt utført.
-------------------------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H302 Farlig ved svelging. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H318 Gir alvorlig øyeskade. H332 Farlig ved innånding. H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H341 Mistenkes å kunne gi genetiske skader H350i Kan forårsake kreft ved innånding. H360D Kan gi fosterskader. H372 Forårsaker organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H400 Meget giftig for liv i vann. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Ytterligere informasjon	H302 Farlig ved svelging. H315 Irriterer huden.

	<p>H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H400 Meget giftig for liv i vann. H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. R-22 Farlig ved svelgning. R-36/38 Irriterer øynene og huden. R-50/53 Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.</p>
Liste over forkortelser	<p>Betydning: ATE: Akutt toksisitets estimat. ADR: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Vei). ADN: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Innlands vannveier). CAS: Chemical Abstracts Service. DNEL: Utleddet nivå for minimal effekt. IATA: Internasjonal lufttransport forening. IMDG: Internasjonale regler for frakt av pakket farlig gods til sjøs, vedtatt av IMO ved resolusjon A.716(17). Kow: Oktanol-vann fordelingskoeffisient. LC50: Medial dødlig dose. LD50: Lethal dose for 50% av en test population (Median dødlig dose). PBT: Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig. PNEC: Forutsatt ingen effekt konsentrasjon. REACH: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften). RID: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Jernbane). vPvB: Meget persistente og meget bioakkumulerende. IARC: Internasjonalt byrå for kreftforskning. MARPOL 73/78: Forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger. cATpE: Konvertert estimat for akutt giftighetspunkt. BCF: Biokonsentrasjons faktor. BOD: Biokjemisk oksygenforbruk. EC₅₀: Halv maksimal effektiv konsentrasjon. LOAEC: Laveste observerte konsentrasjon for skadelige effekter. LOAEL: Laveste observerte nivå for skadelige effekter. NOAEC: Ingen observert konsentrasjon for skadelige effekter. NOAEL: Ingen observert nivå for skadelige effekter. NOEC: Ingen observert effekteffekt konsentrasjon. LOEC: Laveste observerte effekteffekt konsentrasjon. DMEL: Utleddet nivå for minimal effekt. EL50: eksponeringsgrense 50 hPa: Hektopaskal LL50: Lethal Laster femti OECD: Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling POW: OC snakk OL-vann fordelingskoeffisient SCBA: åndedrettsvern STP Renseanlegg for avløpsvann VOC: Flyktige organiske forbindelser</p>
Brukte forkortelser og akronymer	<p>Acute Tox. = Akutt giftighet Aquatic Acute = Akutt farlig for vannmiljø Aquatic Chronic = Kronisk farlig for vannmiljø</p>
Siste oppdateringsdato	15.01.2020
Versjon	6